

0. Úvod	9
0.1 Slovo autorů	9
0.2 Souhrnné vysvětlení základních symbolů, které v textu užíváme	10
1. Předmět makroekonomie	15
1.1 Definice a témata makroekonomie	15
1.2 Makroekonomické identity	19
1.3 Makroekonomický koloběh	25
Klíčové pojmy	28
Otázky a úkoly	28
2. Hrubý domácí produkt	30
2.1 Definice HDP	30
2.2 Podstata zjišťování HDP	32
2.3 Metoda přidané hodnoty	33
2.4 Výdajová metoda	35
2.5 Důchodová metoda	37
2.6 Nominální a reálný produkt	39
2.7 Co v HDP nenajdeme	42
2.8 Hrubý domácí produkt na obyvatele a potenciální produkt	45
Klíčové pojmy	47
Otázky a úkoly	47
3. Dlouhodobý ekonomický růst	49
3.1 Podstata a měření růstu	49
3.2 Krátké a dlouhé období	51
3.3 Růst potenciálního produktu, extenzivní a intenzivní ekonomický růst	52
3.4 Faktory ekonomického růstu	57
3.5 Teorie endogenního růstu, teorie strany nabídky a teorie mezí růstu	61
3.6 Trh zápůjčných fondů a ekonomický růst	64
3.7 Výpočet úrokové míry	73
Klíčové pojmy	74
Otázky a úkoly	74
4. Peníze	76
4.1 Funkce peněz	76
4.2 Historie peněz	77
4.3 Soudobý bankovní systém a regulace bank	80
4.4 Nabídka peněz	83
4.4.1 Podstata nabídky peněz a peněžní agregáty	83
4.4.2 Celkové množství peněz, optimální míra bankovních rezerv a multiplikační proces vkladů	84
4.4.3 Křivka nabídky peněz	90
4.5 Poptávka po penězích	93
4.5.1 Podstata a druhy poptávky po penězích	93
4.5.2 Křivka poptávky po penězích	97

4.6 Rovnováha na trhu peněz	99
4.7 Kvantitativní teorie peněz	102
Klíčové pojmy	103
Otázky a úkoly	104
5. Inlace	105
5.1 Definice a měření inflace	105
5.2 Vztah inflace a úrokové míry	109
5.3 Cenová hladina, inflace a deflace	110
5.4 Příčiny inflace	111
5.5 Důsledky inflace a typologie inflace dle její výše	114
5.6 Náklady deflace a pozitivní důsledky mírné inflace	117
5.7 Očekávaná, předvídaná (anticipovaná) a setrvačná inflace	119
5.8 Inlace, nabídka a poptávka po penězích	122
Klíčové pojmy	124
Otázky a úkoly	124
6. Nezaměstnanost	126
6.1 Definice a měření nezaměstnanosti	126
6.2 Makroekonomické příčiny nezaměstnanosti	126
6.3 Přírozená míra nezaměstnanosti	129
6.3.1 Podstata přírozené míry nezaměstnanosti	129
6.3.2 Okunův zákon a přírozená míra nezaměstnanosti	130
6.4 Mikroekonomické příčiny nezaměstnanosti	131
6.5 Důsledky nezaměstnanosti a politiky snižování nezaměstnanosti	136
6.6 Základní charakteristika agregátního trhu práce	138
Klíčové pojmy	146
Otázky a úkoly	146
7. Agregátní výdaje	148
7.1 Složky agregátních výdajů	148
7.2 Spotřební výdaje	149
7.2.1 Keynesiánská spotřební funkce	149
7.2.2 Mezní sklon ke spotřebě	150
7.2.3 Vztah spotřeby a úspor	152
7.2.4 Další faktory, na kterých spotřeba závisí	156
7.3 Investice	158
7.3.1 Plánované investiční výdaje	158
7.3.2 Závislosti investičních výdajů	159
7.4 Vládní výdaje	161
7.5 Čistý export	162
7.5.1 Faktory ovlivňující čistý export	162
7.5.2 Čistý dovoz a čisté zahraniční investice	166
Klíčové pojmy	170
Otázky a úkoly	170

8. Model důchod-výdaje (s přímkou 45°)	172
8.1 Předpoklady modelu a makroekonomická rovnováha	172
8.2 Dvousektorová ekonomika	173
8.3 Třísektorová ekonomika – zavedení vlády	176
8.4 Rovnováha v modelu důchod-výdaje	178
8.5 Výdajový multiplikátor	179
8.6 Fiskální politika v modelu důchod-výdaje	184
8.7 Vztah rovnovážného a potenciálního produktu	187
Klíčové pojmy	194
Otázky a úkoly	194
9. Agregátní poptávka a agregátní nabídka	195
9.1 Agregátní poptávka (AD) a její odvození	195
9.2 Agregátní nabídka (AS) a její odvození	198
9.3 Posuny křivky agregátní poptávky – poptávkové šoky	203
9.4 Posuny křivky agregátní nabídky – nabídkové šoky	205
9.5 Rovnováha v modelu AD-AS	208
9.6 Fiskální a monetární politika a model AD-AS	212
9.7 Nabídkové šoky – stagflace	216
Klíčové pojmy	217
Otázky a úkoly	217
10. Krátkodobé kolísání ekonomiky	219
10.1 Podstata hospodářského cyklu	219
10.2 Poptávkové příčiny kolísání ekonomiky – změna spotřebních výdajů	222
10.3 Poptávkové příčiny kolísání ekonomiky – změna investičních výdajů	224
10.4 Poptávkové příčiny kolísání ekonomiky – princip multiplikátoru a akcelérátoru	226
10.5 Poptávkové příčiny kolísání ekonomiky – změna vládních výdajů a čistého vývozu	228
10.6 Nabídkové příčiny kolísání ekonomiky – změna ve vzácnosti vstupů	230
10.7 Nabídkové příčiny kolísání ekonomiky – inovace	231
10.8 Nabídkové příčiny kolísání ekonomiky – institucionální faktory	233
Klíčové pojmy	234
Otázky a úkoly	234
11. Mezinárodní obchod a pohyb kapitálu	235
11.1 Otevřenost ekonomiky	235
11.2 Teorie mezinárodního obchodu – model dvě země, dva výrobky	236
11.3 Teorie mezinárodního obchodu – rozšíření modelu	246
11.4 Mezinárodní pohyb kapitálu	249
Klíčové pojmy	253
Otázky a úkoly	253

12. Měnový kurz	255
12.1 Podstata měnového kurzu	255
12.2 Zhodnocení a znehodnocení měny	257
12.3 Fixní a flexibilní měnové kurzy	261
12.4 Devizový trh a měnový kurz	264
12.5 Parita kupních sil	272
12.6 Měnové krize	275
Klíčové pojmy	279
Otázky a úkoly	279
13. Platební bilance a vnější ekonomická rovnováha	281
13.1 Podstata platební bilance	281
13.2 Struktura platební bilance	281
13.3 Investiční pozice vůči zahraničí	284
13.4 Vnější ekonomická rovnováha	286
13.4.1 Saldo bilance výkonů	286
13.4.2 Saldo běžného účtu platební bilance	288
13.4.3 Celkové saldo platební bilance	290
Klíčové pojmy	292
Otázky a úkoly	292
14. Měnová politika	294
14.1 Cíle měnové politiky	294
14.2 Nástroje měnové politiky	295
14.3 Účinnost měnové politiky	298
14.4 Konkrétní postupy monetární politiky	302
Klíčové pojmy	304
Otázky a úkoly	304
15. Fiskální politika	305
15.1 Klasifikace příjmů a výdajů státu	305
15.2 Pojmy rozpočtová a fiskální politika a konkrétní postupy fiskální politiky	308
15.3 Účinnost fiskální politiky	310
15.4 Deficity veřejných rozpočtů (státního rozpočtu)	313
15.5 Veřejný (státní) dluh	316
15.6 Dluhová past a státní bankrot	319
Klíčové pojmy	321
Otázky a úkoly	322
16. Phillipsova křivka	323
16.1 Původní Phillipsova křivka	323
16.2 Phillipsova křivka v krátkém období	324
16.3 Phillipsova křivka v dlouhém období	327
16.4 Phillipsova křivka a adaptivní očekávání	330
16.5 Phillipsova křivka a racionální očekávání	332

16.5.1 Podstata teorie racionálních očekávání	332
16.5.2 Spory ohledně teorie racionálních očekávání	333
Klíčové pojmy	334
Otázky a úkoly	334
17. Protekcionismus nebo volný obchod	336
17.1 Nástroje a cíle protekcionismu	336
17.2 Důsledky protekcionismu a tzv. oprávněný protekcionismus	339
17.3 Společná obchodní politika a proexportní politika	341
17.4 Ovlivňování mezinárodního pohybu kapitálu	342
17.5 Regulace měnových kurzů	343
Klíčové pojmy	346
Otázky a úkoly	346
18. Ekonomická integrace a Evropská unie	348
18.1 Spolupráce v oblasti volného obchodu	348
18.2 Mezinárodní ekonomická integrace	349
18.3 Jednotná měna	351
18.4 Evropská unie	354
18.4.1 Historický vývoj EU	354
18.4.2 Cíle Evropské unie, společné hospodářské politiky	355
18.4.3 Hospodářská a měnová unie	355
18.4.4 Nominální a reálná konvergenční kritéria zavedení eura	358
Klíčové pojmy	359
Otázky a úkoly	359
Doporučená literatura	361
Rejstřík	362